

2017-08-28

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss Ny dataskyddslag - Kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

(Ju/2017/04264/L6)

Bolagsverket har getts möjlighet att yttra sig över Justitiedepartementets utredning om en ny dataskyddslag. Bolagsverket är i huvudsak positiv till utredningens förslag men vill lämna följande synpunkter, som utvecklas nedan.

- Bolagsverket ställer sig i huvudsak positiv till de förslag om rättslig grund som utredningen presenterar.
- Bolagsverket anser att det är bra att förhållandet mellan artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen klargörs i betänkandet, men anser att det bör införas en hänvisning i dataskyddslagen till artikel 5.
- Bolagsverket önskar förtydliganden när det gäller den service som myndigheter erbjuder i digitala tjänster som kan innebära att personuppgifter behandlas, exempelvis i e-tjänster med så kallat eget utrymme.
- Bolagsverket ser gärna förtydliganden när det gäller den rättsliga grunden för att behandla personuppgifter för myndigheter som har getts uttrycklig befogenhet att bedriva uppdragsverksamhet.
- Bolagsverket är positiv till utredningens förslag om att undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter bör införas för myndigheter, men verket ställer sig tveksam till regleringens utformning. Bolagsverket vill påtala att den begränsar möjligheten för myndigheter att tillämpa denna bestämmelse för känsliga uppgifter som kan komma att behandlas av myndigheter i ett så kallat eget utrymme.
- Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag när det gäller att sanktionsavgifter ska få tas ut även av statliga och kommunala myndigheter.
- Bolagsverket avstyrker utredningens förslag till övergångsbestämmelser i punkt 3.

- Bolagsverket vill avslutningsvis påtala att det är viktigt att tillsynsmyndigheten ges tillräckliga resurser för att kunna ge stöd till personuppgiftsansvariga samt att det fortfarande finns ett stort behov av att samlat se över registerförfattningarna.

8 Rättslig grund för behandling av personuppgifter

Bolagsverket ställer sig i huvudsak positiv till de förslag om rättslig grund som utredningen presenterar, men ser vissa behov av förtydligande.

8.2.3 Förhållandet mellan artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen

Bolagsverket anser att det är bra att förhållandet mellan artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen klargörs i betänkandet. Såsom utredningen konstaterar på sidan 108 är artiklarna 5 och 6 såväl grundläggande för personuppgiftsbehandlingen som kumulativa. I förslaget till bestämmelsen i 2 kap. 1 § finns en upplysning om att artikel 6.1 i dataskyddsförordningen måste följas. Bolagsverket anser att det bör införas en motsvarande hänvisning i dataskyddslagen till artikel 5, eftersom det skulle ge en mer heltäckande bild av förutsättningarna för all personuppgiftsbehandling.

8.3.4 Behandling för att utföra uppgifter av allmänt intresse

Bolagsverket instämmer i utredningens uppfattning att det är rimligt att alla uppgifter som statliga myndigheter utför i syfte att fullgöra uttryckligt uppdrag från riksdag och regering utgör ”uppgift av allmänt intresse”. Den service som myndigheter ger i digitala tjänster börjar dock tidigare, innan myndigheten behandlar uppgifterna för egen del, och är inte reglerad på samma sätt som den ordinarie verksamheten. Exempelvis tillhandahåller Bolagsverket och andra myndigheter e-tjänster med så kallat eget utrymme. Den service som myndigheter erbjuder där kan innebära att personuppgifter behandlas.

Mycket talar för att denna del av myndigheternas verksamhet rimligen måste anses vara av allmänt intresse och att behandlingarna är nödvändiga för att myndigheterna ska kunna tillhandahålla den digitala service som regeringen strävar efter att myndigheter ska ge privatpersoner och företag.¹ Om denna typ av verksamhet inte ska ses som en uppgift av allmänt intresse skulle det innebära omfattande behov av författningsreglering för de befintliga² och kommande digitala tjänster som myndigheter erbjuder. Bolagsverket anser att det hade varit önskvärt att få ett förtydligande kring detta i samband med utredningens analys av begreppet uppgift av allmänt intresse.

Bolagsverket är en av de myndigheter som uttryckligen har getts befogenhet att bedriva uppdragsverksamhet, vilket enligt utredningen kan vara motiverat av ett allmänt intresse (s. 125). I ett annat sammanhang beskriver utredningen att även den rättsliga grunden avseende avtal i vissa fall kan tillämpas av myndigheter som uttryckligen har getts befogenhet att bedriva uppdragsverksamhet (s. 128). Bolagsverket hade gärna sett att utredningen utvecklat sitt resonemang i denna del, för att underlätta för myndigheterna i valet av rättslig grund för denna typ av verksamhet.

¹ Det kan också vara möjligt att viss service som myndigheter tillhandahåller digitalt behöver ske med stöd av samtycke.

² I de fall regeringen fattat ett beslut om att en e-tjänst ska inrättas finns redan ett författningsstöd.

10 Känsliga personuppgifter

10.6.2 Överväganden och förslag

Bolagsverket är positiv till utredningens förslag om att undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter bör införas för myndigheter, men verket ställer sig tveksam till regleringens utformning.

Utredningens förslag har avgränsats till uppgifter som har lämnats i ett ärende eller till myndigheten. Bolagsverket vill påtala att det innebär att det inte är möjligt att tillämpa denna bestämmelse för känsliga uppgifter som myndigheter kan komma att behandla innan uppgifterna har lämnats in till myndigheten. En sådan behandling kan bli aktuell för myndigheter som har e-tjänster med ett så kallat eget utrymme, eftersom de uppgifter som finns där inte anses inkomna till myndigheten i förvaltningsrättslig- eller tryckfrihetsrättslig mening.³ Myndigheter som tillhandahåller dessa e-tjänster kan anses vara personuppgiftsansvarig även för denna behandling.

18 Sanktioner

18.5.3 Överväganden och förslag

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag och instämmer i de skäl som presenteras i betänkandet.

20 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

20.3 Överväganden och förslag

Bolagsverket avstyrker utredningens förslag att personuppgiftslagen fortfarande ska gälla i den utsträckning som det i annan lag eller förordning finns bestämmelser som innehåller hänvisningar till den (punkt 3). Bolagsverket anser att det inte är lämpligt att förbehållslöst skriva att äldre regler enligt personuppgiftslagen ska gälla, om det fortfarande finns en hänvisning kvar, eftersom dessa regler riskerar att stå i strid med dataskyddsförordningen.

Generella synpunkter

För att ge förutsättning för en korrekt tillämpning av dataskyddsreglerna är det av stor betydelse att Datainspektionen kan ge information och stöd till personuppgiftsansvariga i tillräcklig omfattning. Bolagsverket anser därför att det är viktigt att Datainspektionen tillförs de resurser som behövs för att kunna utföra sitt uppdrag som tillsynsmyndighet enligt dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Bolagsverket vill avslutningsvis påtala att det fortfarande finns ett stort behov av att samlat se över registerförfattningarna. Flertalet registerförfattningar har bristande enhetlighet och struktur samt är många gånger svåra att tillämpa. Detta är hindrande för myndigheters möjligheter att utbyta information och skapa digitala tjänster för privatpersoner och företag. Bolagsverket ser exempel på detta i verkets egna registerförfattningar, men har

³ Jfr prop. 2016/17:198

också uppmärksammat liknande problem för andra myndigheter i samband med olika samverkansarbeten. Det är därför olyckligt att en enhetlig och sammanhållen översyn av registerförfattningarna inte har genomförts i samband med arbetet att se över och anpassa de nationella reglerna med anledning av dataskyddsförordningen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. I den slutliga handläggningen har också direktören Inga Otmalm och tf chefsjuristen Elisabeth Lagerqvist deltagit. Föredragande har varit verksjuristerna Linn Kempe och Maria Danielsson.

Annika Stenberg

Linn Kempe

Maria Danielsson